

uvodnik

Piše: Roberta SORIĆ

Šahovske simultanke

Šah. Igra nadmudrivanja, kombiniranja, predviđanja protivnikovih poteza, prikrivanja vlastitih, ponos i zadovoljstvo nakon završnog poteza kad je protivnik matiran i nemoćan. Poraženi još koji trenutak nakon objave matiranja u nevjericu traži izlaz, potez koji će ga spasiti... Šezdeset četiri polja, šesnaest figura. Na prvoj crti su poredani pijuni, pješaci kojih je dvostruko više nego svih ostalih figura u igri i koji vrijedno osvajaju teritorij. Ipak, unatoč predanosti, budu prvi žrtvovani. Ni druge figure ne prolaze bolje bez obzira na svoje sposobnosti da u jednom potezu preskoče nekoliko polja, preključu dijagonalom preko cijele ploče ili samo svojom pojavom blokiraju nekoliko protivničkih figura. U konačnici, sve je podređeno i prema potrebi se žrtvuje za opstanak samo jedne jedine figure - kralja. Šah je igra. Život je često poput igre. Poput šaha. Žrtvovanje za kralja. Svaka sličnost s recentnim dogadjajima nije slučajna. U Europi su napokon uvidjeli svu prednost jakog pojedinca, malog poljoprivrednog proizvođača koji će proizvoditi namirnice za lokalnu zajednicu te se moći skrbiti o sebi i svojoj obitelji, dakle, koji nije na teret društva. Promoviraju kratke lance dostave, kupnju od lokalnih proizvođača te život na selu i život u skladu s prirodom. Naše Ministarstvo poljoprivrede i HPA također sa svojom akcijom Doručak s hrvatskih farmi jačaju domaće brendove i podupiru europsku akciju, kroz projekat

GRASS Croatia motiviraju mlade da im poljoprivreda bude izbor, a ne nužda. I sve se institucije trude poduprijeti poljoprivredne proizvođače koji su već godinama na koljenima. Kažu da hrvatska poljoprivreda ima sve što joj treba, pa i više te da može ići uz bok razvikanim poljoprivrednim zemljama poput Austrije ili Poljske, ali da hrvatskim poljoprivrednicima nedostaje optimizam. A nekako je teško pobuditi optimizam nakon godina preživljavanja, izigravanja i guljenja, a posebice kod onih koji su se opeklili, pa sada pušu i na hladno. Optimizam je moguće razvijati na povjerenju. Povjerenju u sebe, u svoj plan, ali i u institucije i u cjelokupni sustav. Hrvatski su poljoprivrednici, unatoč uvriježenoj prepostavci, vrijedni i radišni ljudi koji su odrasli na zemlji i vezani su uz zemlju te kao takvi generacijama zaziru od institucija i birokracije. A danas je to jedini put k napretku proizvodnje. Osim što se moraju znati nositi s nepredvidljivim vremenskim uvjetima, i proizvodnjom pod vedrim nebom, sada se moraju znati moći nositi i s brojnim institucijama i propisima koji im određuju proizvodnju. U sebe imaju povjerenja jer su oduvijek, generacijama, poljoprivrednici ovisili o sebi, dok su institucije posebna priča. Stalne promjene i propisa i nadležnosti ne mogu izgraditi povjerenje. A kamoli potaknuti optimizam. Posebice kad je kralj stjeran u kut, a pijuni koji su ostali na ploči nepomično očekuju razrješenje igre. Potrebno je majstorstvo. Ili nove generacije neoptećene teretom prošlosti. Koje će znati zaigrati novu igru i poteze vući vodeći brigu o svim figurama na ploči... Jer i pijuni ponekad mogu biti ključni za pobjedu.